

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนาดัชนีการจัดการมูลฝอยอันตรายจากครัวเรือนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ผู้เขียน นายชัยวัฒน์ บันลีน

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย มุ่งด้อย	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ประสาน ตั้งสิกบุตร	กรรมการ
รองศาสตราจารย์สมใจ กาญจนวงศ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาดัชนีในการจัดการปัญหามูลฝอยอันตรายจากครัวเรือนด้านการบริหารจัดการ กระบวนการ และผลลัพธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาประกอบด้วยบุคลากร 2 กลุ่มๆที่ 1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และกลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่เทศบาลและกลุ่มครัวเรือนที่อยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ การศึกษาประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การทบทวนวรรณกรรม ขั้นตอนที่ 2 จัดทำร่างดัชนีคุณภาพจากขั้นตอนที่ 1 และตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา 0.94 ขั้นตอนที่ 3 ทดสอบความเป็นไปได้ของดัชนีคุณภาพในการนำไปใช้ได้จริงโดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง 81 ราย เป็นกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่เทศบาลนครเชียงใหม่ 21 ราย กลุ่มตัวอย่างประธานชุมชนทั้ง 4 แขวง 60 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีคุณภาพด้านการบริหารจัดการที่ศึกษาจากเจ้าหน้าที่เทศบาลประกอบด้วย นโยบาย แผนงานหรือโครงการ มาตรการทางกฎหมาย งบประมาณ บุคลากรของเทศบาล มีคู่มือการจัดการมูลฝอยอันตราย การเก็บรวบรวม การขนส่งและการบำบัดมูลฝอย

อันตราย ส่วนที่ศึกษาจากครัวเรือนในเขตเทศบาลประกอบด้วย การรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่างๆ ด้านการจัดการมูลฝอยอันตราย การมีความรู้ด้านการเลือกซื้อสินค้า การคัดแยกและการรวบรวมมูลฝอยอันตราย การมีส่วนร่วมในการจัดการ การมีจิตสำนึกหรือรับรู้ว่ามีมูลฝอยอันตรายเป็นปัญหาด้านคุณภาพด้านกระบวนการที่ศึกษาจากเจ้าหน้าที่เทศบาล ประกอบด้วย การอบรม มีการปฏิบัติงาน ทั้งในส่วนของรวบรวมและการขนส่งที่ถูกต้อง การบำบัดที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ส่วนที่ศึกษาจากครัวเรือนในเขตเทศบาลประกอบด้วย การแยกประเภทมูลฝอย การหลีกเลี่ยงและการลดการเกิดมูลฝอยอันตราย การใช้อุณหภูมิ การใช้อินทรีย์วัตถุที่เติมได้และการใช้อินทรีย์วัตถุที่ผ่านกระบวนการไรโซเคิล และดัชนีคุณภาพด้านผลลัพธ์ที่ศึกษาจากเจ้าหน้าที่เทศบาลประกอบด้วย อัตราการเกิดอุบัติเหตุของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยอันตราย ความถี่ของการร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยอันตราย และอัตราความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของเทศบาล ส่วนที่ศึกษาจากครัวเรือนในเขตเทศบาลประกอบด้วย อัตราการพบมูลฝอยอันตรายปะปนกับมูลฝอยทั่วไป และอัตราการพบมูลฝอยทั่วไปปะปนกับมูลฝอยอันตรายจากครัวเรือน

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์เป็นแนวทางในการจัดการมูลฝอยอันตรายจากบ้านเรือนในประเทศไทยได้ต่อไป

Thesis Title	Development of Index for Household Hazardous Waste Management in Chiang Mai Municipality Area	
Author	Mr.Chaiwat Punsin	
Degree	Master of Art (Man and Environment Management)	
Thesis Advisory Committee	Asst.Prof. Dr.Wanchai Moongtui	Chairperson
	Assoc.Prof. Phasan Tungsikabud	Member
	Assoc.Prof. Somjai Kanjanawong	Member

ABSTRACT

The objectives of this research were to study and formulate the quality Indexes for Chiang Mai Municipality household hazardous waste management which included structure, process and outcome. Study groups were expert group and stakeholder group including municipality staff and community leader. The study consisted of three stages; literature review, quality indexes development. Then, the quality indexes were assessed for content validity by five experts. The third stage, the quality indexes were tested for feasibility among municipality staff and community leader. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results showed that the structural indexes for municipality staff consisted of policy, plan or project, law and regulation, budget, municipality staff, guideline available for hazardous waste management, collection, transportation, treatment and disposal hazardous waste. For the community consisted of perception of hazardous

waste via mass media, practice in green consumer, separation waste, having awareness and participation in waste management. The process indexes for municipality staff consisted of training, waste collection and transportation, and sanitary treatment and disposal. For the community indexes consisted of waste separation, reject and reduce hazardous waste, reuse, recycle and refill. Outcome indexes for municipality staff consisted of accident rate of worker in hazardous waste management, frequency of community complain in hazardous waste management, and personnel satisfaction in hazardous waste management. For the community consisted of ratio of hazardous waste mixed with general waste and the ratio of general waste mixed with hazardous waste from community.

These results suggest that the quality indexes could be adopted for hazardous waste management in Thailand.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved